

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ของรูปแบบการ เสนอ เนื้อหาในหนังสือการ์ตูน กับระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพญาไท จำนวน 180 คน ซึ่งผ่านการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านของสำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบมาจัดตำแหน่ง เปอร์ เซนต์ไทล์ โดยแบ่ง เป็น 3 ระดับ คือ ระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ระดับละ 60 คน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับ เป็นกลุ่มทดลองที่ 1, 2 และ 3 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ซึ่งแต่ละกลุ่มทดลองจะประกอบด้วยผู้เรียนที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านสูง ปานกลางและต่ำ กลุ่มละ 20 คน รวม เป็นกลุ่มทดลองละ 60 คน
2. การดำเนินการทดลอง ให้กลุ่มทดลองที่ 1, 2 และ 3 เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบต่าง ๆ ดังนี้
 - กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบบรรยาย
 - กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนา
 - กลุ่มทดลองที่ 3 เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยาย

ให้กลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม เรียนจากหนังสือการ์ตูน เรื่องนักดับเพลิง ที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบต่าง ๆ เป็นเวลา 20 นาที เสร็จแล้วให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากเรื่องที่อ่านเป็นเวลา 20 นาทีรวมเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด 40 นาที จากนั้นจึงนำ

กระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนวิธี 0-1 (Zero - one Method) โดยมีเกณฑ์ว่า
 ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ตอบเกิน หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง
 (Two-Way Analysis of Variance)

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านต่างกลุ่มทั้ง 3 กลุ่มคือ
 กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ มีความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
2. รูปแบบการเสนอเนื้อหาทั้ง 3 แบบ คือ แบบบรรยาย แบบสนทนา และ
 แบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยาย ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านกลุ่มสูง
 กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ กับรูปแบบการเสนอเนื้อหาในหนังสือการ์ตูน แบบบรรยาย แบบสนทนา
 และแบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
4. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านสูง จะมีผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนาได้ดีที่สุด และแบบบรรยาย
 แบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยายได้ดีตามลำดับ
5. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านปานกลาง จะมี
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบบรรยายได้ดีที่สุด และแบบสนทนา
 แบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยายได้ดีตามลำดับ
6. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านต่ำ จะมีผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยายได้ดีที่สุด
 และแบบบรรยาย แบบสนทนา ได้ดีตามลำดับ
7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบต่าง ๆ กัน
 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านกลุ่มสูง ไม่แตกต่างกัน
8. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบต่าง ๆ กัน
 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านกลุ่มปานกลาง ไม่แตกต่างกัน

9. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบต่าง ๆ กัน ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจการอ่านกลุ่มต่ำ ไม่แตกต่างกัน

10. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีการ เสนอ เนื้อหาแบบบรรยาย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านต่างกลุ่มกัน คือ กลุ่มสูง ปานกลางและต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

11. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนา ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านต่างกลุ่มกัน คือ กลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

12. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนาพร้อมกับ แบบบรรยาย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านต่างกลุ่มกัน คือ กลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่าน แตกต่างกันคือ สูง ปานกลาง และต่ำ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มี วิธี เสนอ เนื้อหาแบบบรรยาย แบบสนทนา และแบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยาย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่าน ต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบเดียวกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2

คำ เนิน ยอดมิ่ง (คำ เนิน ยอดมิ่ง 2525 : 26) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนของนัก เรียนที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ทั้งสามระดับนั้น เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง แล้วปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนัก เรียนที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และในงานวิจัยของฮอลแลนด์ (Holland.1960: 245-254) ที่ได้ศึกษารววิจัย เกี่ยวกับตัวแปรทางด้านสติปัญญา และสรุปได้ว่าความแตกต่าง ของผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา ซึ่งงานวิจัยนี้สนับสนุน ผลการวิจัยที่ได้กล่าวมา หรืออาจกล่าวได้อีกว่าระดับความสามารถทางการ เรียนมีอิทธิพลต่อ

ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านที่แตกต่างกันนั้น เกิดจากลักษณะของความสามารถที่ติดตัวมาโดยกำเนิดอยู่ก่อนแล้ว (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 11) ซึ่งจะมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อปริมาณการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เห็นได้ชัด คือ เด็กฉลาดหรือเด็กเก่งจะเรียนหนังสือเก่ง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ในขณะที่เด็กอ่อนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ฉะนั้น จึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่ำได้มีโอกาสศึกษาจากสื่อที่มีประสิทธิภาพ และให้เวลาในการศึกษาทบทวนบทเรียนให้มากขึ้น (ดำเนิน ยอดมิ่ง 2525 : 63)

ส่วนการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านสูง ที่เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนา สูงกว่าแบบบรรยาย และแบบสนทনার่วมกับแบบบรรยายนั้น เป็นเพราะว่าวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนา เป็นวิธีที่น่าสนใจ และเร้าอารมณ์ของผู้อ่านได้มากกว่า โดยเฉพาะบทบาทและบทสนทนาของตัวละครที่ผูกขึ้นตามเนื้อเรื่องอย่างค่อเนื่องนั้น ชวนให้ผู้่านคิดตามได้สูงกว่าวิธีเสนอเนื้อหาแบบบรรยายธรรมดา (ดำเนิน ยอดมิ่ง : 23) ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ คาลลาฮาน(Callahan.1948 : 113) ที่กล่าวว่า การเสนอเนื้อหาแบบสนทนา (Dialogue) นั้น จะทำให้น่าสนใจมากกว่าเสนอเนื้อหาแบบบรรยายหรือแบบพรรณนา (Narrations) เพราะการสนทนาแต่ละบทจะช่วยในการสร้างภาพพจน์ของฉาก เหตุการณ์ เวลา สถานที่ และอากัปกิริยาของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามเรื่อง อีกทั้งช่วยให้การดำเนินเรื่องเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สนุกสนาน ในขณะที่การเสนอเนื้อหาแบบบรรยายนั้นมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับการเรียนการสอนแบบปกติ ที่ครูผู้สอนใช้การบรรยายเป็นหลัก ซึ่งอาจจะไม่เหมาะสมกับวัยของเด็กระดับประถมศึกษา ทำให้น่าเบื่อหน่ายไม่น่าสนใจ และเร้าอารมณ์เท่าที่ควร และผู้เรียนที่เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนาอาจมีความคุ้นเคยกับเนื้อหาที่เป็นบทสนทนาอยู่เป็นประจำวัน เช่น จากบทสนทนาของละครโทรทัศน์ บทสนทนาของละครวิทยุ หรือบทสนทนาของภาพยนตร์ จึงเป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนา อันทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่า วิธีเสนอเนื้อหาแบบอื่น

ส่วนการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านต่ำ ที่เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทনার่วมกับบรรยาย สูงกว่าแบบบรรยายและแบบสนทนานั้น เป็นเพราะว่าหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทনার่วมกับ

แบบบรรยายนั้น มีลักษณะของการ เสนอ เนื้อหาร่วมกันสองครั้งระหว่างบทสนทนาและบทบรรยาย ซึ่ง เมื่อผู้เรียนอ่านจากบทสนทนาของตัวละครตามเนื้อ เรื่องที่ผูกขึ้นแล้ว ยังสามารถอ่านจาก บทบรรยายในตอนท้ายซ้ำได้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นลักษณะของการย้ำ ซ้ำ และสรุป หรือบทวนเนื้อหา อีกครั้ง ทำให้ผู้เรียนวิธีนี้รับรู้และ เรียนรู้ได้มากที่สุด (ดำเนิน ยอดมิ่ง 2525 : 25) ซึ่งตรงกับ หลักการรับรู้ที่ว่ามนุษย์จะรับรู้จากจักขุสัมผัสถึงร้อยละ 75 (Dale. 1969 : 24) แม้ว่าการรับรู้ ทางจักขุสัมผัสนั้น จะ เป็นการรับรู้ในรูปแบบของข้อความที่ เรียกว่า วจนสัญลักษณ์ก็ตาม แต่ก็มีการ การดูประกอบข้อความที่เป็นบทสนทนาและบทบรรยายนั้นด้วย ประกอบกับลักษณะของการย้ำหรือ การกระทำซ้ำ ๆ นั้น เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการ เรียนรู้ ที่ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนรู้ดีขึ้น (Fleming and Howard. 1979 : 121) ในขณะที่วิธี เสนอเนื้อหาแบบสนทนา และแบบบรรยายนั้น ผู้เรียนได้อ่านจากบทสนทนาหรือบทบรรยายเพียงครั้งเดียว จึงอาจทำให้ ผู้เรียนที่ เรียนจากวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนาหรือแบบบรรยาย มีปริมาณการ เรียนรู้น้อยกว่าวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนา ร่วมกับแบบบรรยาย (ประทีน คล้ายนาค 2518 : 33)

ผลการวิจัยอีกด้านหนึ่งซึ่งผู้วิจัยพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับความสามารถ ด้านความ เข้าใจในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ กับวิธี เสนอ เนื้อหาแบบต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วิธี เสนอ เนื้อหาแบบต่าง ๆ คือ แบบบรรยาย แบบสนทนา และแบบสนทนา ร่วมกับแบบบรรยาย มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียน ที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านที่แตกต่างกัน และจากผลการวิจัยในครั้งนี้ ยังพบอีกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านปานกลาง สามารถ เรียน ได้ดีที่สุดในหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบบรรยาย อาจจะเป็นเพราะว่าหนังสือการ์ตูน ที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนานั้น การดำเนินเรื่อง เป็นไปด้วยความรวดเร็ว จนเด็กที่มีระดับ ความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านปานกลาง ตาม เนื้อเรื่องไม่ทัน และหนังสือการ์ตูน ที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนา ร่วมกับแบบบรรยายก็มีลักษณะการ เสนอ เนื้อหาร่วมกันถึงสองครั้ง ระหว่างบทสนทนาและบทบรรยาย ซึ่งเป็นลักษณะของการย้ำ ซ้ำ อาจจะทำให้เด็กที่มีความ สามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านระดับนี้ เกิดการ เบื่อได้ ในขณะที่การ เสนอ เนื้อหาแบบบรรยาย นั้นมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับการ เรียนการสอนแบบปกติ จึงทำให้เด็กที่มีความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านระดับปานกลางนี้สามารถ เรียนได้ดีที่สุดในหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหา แบบบรรยาย จากค่าปฏิสัมพันธ์ที่แตกต่างกันนี้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทาง

การ เรือนคำหรือปานกลางนั้น สามารถที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนที่สูงขึ้นได้ เมื่อได้เรียนจาก
วิธีการสอนหรือวิธีการที่ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพียงพอ

สำหรับการที่นักเรียนที่มีความสามารถด้านความ เข้าใจการอ่านระดับเดียวกัน

จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากหนังสือการ์ตูน ที่มีรูปแบบการ เสนอ เนื้อหาด่างกัน ไม่แตกต่างกันนั้น
ซึ่งผลก็ได้มานี้สนับสนุนงานวิจัยของสมิคร ผลจ่ารัฐ (สมิคร ผลจ่ารัฐ 2522 : 74-76)

ที่กล่าวว่าจะศึกษาจากการ์ตูนต่างแบบกัน ก็มีผลการ เรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และสุวิษ แทนปิ่น
(สุวิษ แทนปิ่น 2517 : 33-36) ได้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบของบท เรียนที่ส่งผลต่อการ เรียนรู้ในด้าน
ความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียน พบว่า ผลการ เรียนรู้ของนักเรียนที่อ่านบท เรียนแต่ละประเภท
ไม่แตกต่างกัน เพราะบท เรียนแต่ละประเภทได้ เสนอรายละเอียดของ เนื้อหาเหมือนกัน แม้จะ
แตกต่างกันในด้านรูปแบบ ก็ไม่ส่งผลต่อการ เรียนรู้ของนักเรียนแต่อย่างใด

ฉะนั้นจึง เห็นได้ว่าในงานวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความสามารถ
ด้านความ เข้าใจในการอ่าน สูง ปานกลาง และต่ำ ของนักเรียนซึ่งศึกษาจากหนังสือการ์ตูนที่มี
รูปแบบการ เสนอ เนื้อหาแตกต่างกันนั้น พบว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจ
ในการอ่านต่างกัน ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีรูปแบบการ เสนอ เนื้อหา
ต่างกัน แยกต่างกันอย่าง

ข้อ เสนอแนะ

1. ในการเลือกผลิตหนังสือการ์ตูน เพื่อประโยชน์ทางการ เรียนการสอนที่จะช่วยให้
นักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนที่ดีนั้น ควรจะคำนึงถึงรูปแบบ
การ เสนอ เนื้อหาในหนังสือการ์ตูนให้ เหมาะสมกับระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนด้วย

2. ควรจะได้มีการวิจัยว่า วิธี เสนอ เนื้อหาแบบต่าง ๆ ที่ใช้กับสื่ออื่น ๆ นอกจาก
หนังสือการ์ตูนแล้ว จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสื่อและการ เรียนรู้ได้สูงขึ้นหรือไม่ เช่น วิธี เสนอ
เนื้อหาแบบคำขวัญ ๆ กับสื่อประเภทสไลด์ บทเรียนสำเร็จรูป โทรทัศน์เพื่อการศึกษา เป็นต้น

3. ควรขยายการวิจัยเกี่ยวกับวิธี เสนอ เนื้อหาแบบต่าง ๆ โดยทำการศึกษา
เปรียบเทียบระหว่างสื่อที่ใช้เสียง สื่อที่ใช้ข้อความ หรือสื่อที่ให้ทั้งภาพและ เสียง

4. ควรจะได้มีการวิจัย หนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบต่าง ๆ โดยทดลองกับผู้เรียนที่มีระดับชั้นเรียนที่สูงกว่าระดับประถมศึกษา เช่น ระดับมัธยมศึกษา เป็นต้น

5. ควรจะได้มีการวิจัยหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบต่าง ๆ โดยเพิ่มเนื้อหาให้มากขึ้น ให้มีจำนวนเรื่องที่ใช้ทดลองหลาย ๆ เรื่อง เพื่อศึกษาคุณสมบัติทางการเรียน และความคงทนในการจำอีกด้านหนึ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย